



فه کرنا گھلہ ک سہ نتھ ران نیشانا لوازیا رہو شہ نبیریت پیہ ل دھ فھ ری

گله‌گا بتو دیرۆکا ده‌قهرامه ب
 مه‌ترسیه. گله‌ک که‌سایه‌تی
 هدبووینه و هنه کوهاتینه ژ بیر کرن
 و نائینه ب بیرئینان، مخابن تئنی تهم
 ریزگرتن و په‌سنا که‌سایه‌تیین
 ده‌قهرین دی دکه‌ین و بیتن خود ژ بیر
 دکه‌ین و د پشترا ل سه‌ر ده‌قهرامه
 دئیته گوتان کو چو که‌سایه‌تیین
 به‌رنياس و خودان رۆل نه‌بويشه، هه‌ر
 چه‌نده مه گله‌ک که‌سایه‌تی هدبووینه
 و هنه کو روله‌کتی باش و به‌رچاف
 گیراینه د گله‌ک بیاچان دا و زیده‌تر
 ژ که‌سایه‌تیین ده‌قهرین دی، لئی وان
 ده‌قهران که‌سایه‌تیین خوه پاراستینه
 و ب بیر دئین، بـلکو گله‌ک جاران
 دروستکرینه و نه ل وی ناستی
 بـووینه نه‌وی نوکه پئین دئینه دیارکرن.
 تیکدانان که‌سایه‌تیا خوه.
 ب دیتنا من سه‌دهمه‌کن دی بین
 پاشکه‌فتنا روشه‌نبیرا که‌سایه‌تی بو
 ئنترنیتی قه‌ردگه‌رینم ژیه‌ر که‌سی نوکه
 که‌سایه‌تیه کا ته‌مبله و حەز دکه‌ت ب
 لەز و بەز سه‌ر دیران بخونیت و
 وەرگریت، نه‌ک ب هووری باهه‌تی
 بزانیت و وەرگریت و ئنترنیت قئی
 چەندی بتو وان دابین دکه‌ت و
 ته‌مبله‌لتر لیتکریه.
 تو نابینی که‌سایه‌تیین روشه‌نبیر
 ل ده‌قهرامه هاتینه پیشگووه هاقیقىن
 بیان ژییرکرن؟
 نه‌ک تئنی که‌سایه‌تیین
 روشه‌نبیر، بـلکو د هدمى بیاچان دا
 که‌سایه‌تیین ده‌قهرى هاتینه ژییرکرن
 و دئیته پیشگووه هاقیقىن، نەف چەندە

جاران و ب چهارخ و سالان دیرۆک و
توره و جوگرافیا مه کوردان نه ل
دووف راستیئن هاتیه نثیسین، بەلکو
ژ لایین کەسین بیانی چە یان ژی
گەلهک جاران ژ لایین دوژمنین مه چە
هاتیه نثیسین. گەلهک جاران دى
بىنى نزانى جوداھىيى بېخندە ناقبەرا
دیرۆکا راست و ندراست دا، ژ بەر
كارتىكىرنا نثیسینىن بیانىان، نەو
مرۆز يان رەوشەنبىرى ئەھەمى
لايەكى چە دیرۆکا خوه نەزانىت نەو
نە رەوشەنبىر، بەلکو تىڭدەرى
دیرۆک و رەوشەنبىرىيى يە. ب
تاپبەت ھەگە خود ب نثىسىر يان
رەوشەنبىر بزانىت، مخابن توکە ھەر
کەس پاشتى نثىسىنا چەند رستەكان
يان گوتنا چەند پەيچان خود ب
نثىسىر و رەوشەنبىر دزانىت! چەند ژ
رەوشەنبىر و ھەلبەستقانىن توکە ژيان
و پىزازانىن باش ل سەر جىزىرى و
خانى و نالى و... هەندە؟ چەند
ژ رەوشەنبىر و دیرۆکىزانىن توکە
بەرھەمەن شەرفخانى بدلەسى و
محەممەد نەمین زکى خواندىنه.
مخابن رەوشەنبىرى و
روزئامەقانى يانها يانبوو يە
رەوشەنبىريا ئىترىتى، راستە جىهان
پىش دكەشىت و ئالاقىن گەھاندىنى
ژى، ل گۇر دەمى دىئىنە گوھارتىن، لىنى
ئەقە رامانا وئى چەندى ناگەھىنەت
کوبىنەمايتىن سەرەكى يېتىن
رەوشەنبىرىيى بىتە ژ بىرگەن، پېتەقى
يە ئەم ئان رەپەتلىك پىشىكەفتى بۆ
گەھاندىنا پەيامىن خوخ يېتىن نەتەۋەسى
و رەوشەنبىرى بكارىيىن، نەك بۆ

سماکنجیان و رهوشہنبیرین ل
رئی دهقهه‌ری هاتبانه چهکرن و پتر
کرنگی و پشته‌قانیا وان هاتباکن،
نهروهسا پیدقی یه دووقچوونه کا
ماشتول سمر کارین وان بیته کرن بو
لوونه ئدو مهبهست و ئارماجینن بیت
هاتینه چهکرن کا ههتاچ راده شیاینه
گههین و بجهبیان.

نهکرنا گلهک سهنتهران نیشانا
لاوازیا رهوشہنبیرین یه ل ددهقهه‌ری و
لاوازیا سهنتهران ئی دگههینیت.
پیدقی یه براز و پلان بیته
نهنجامدان بو خورتکرنا پهیوهندیان د
ماقبه‌را ئان سهنتهران دا بو
تیک‌گوهپرینا رهوشہنبیری و
تیزاینان.

پرسیار و خالا گرنگ یا کو خود د
مهرهی ههر رهوشہنبیره‌کی دا
للثلاثینیت، ئەری ئان سهنتهران چ
پیشکیشی جشاکی کریه، شیاینه چ
گوهپرینان د جشاکی دا بکهن، ئې بلى
سفا دیتنا دارایی بوئیک یان دو
کەسین سهنتهران برىقىه دېهن.

مخابن نوگە هەر تشتى بیته
نهنجام دان مهبهستین کەسايەتى ل
بشقىن، تەقچاچ ب مهبهستین دارایى
ن، ناقوده‌نگىگرن بیت، یان زىدە‌کرنا
مۇزمارا بزاقان بیت یان ئى رازىکرنا
نەدەک كەسان بیت كوجە و
درگەکی زیارى بو بیته‌قەکرن.

دیتنا تە بو كەسى خوه ئەقفرۇ ب
رهوشەنبیر درانیت ل ددهقهه‌ری؟

روشه‌نبیر و نقیسه‌ر عه‌بدولکه‌ریم هندي ل سالا ۱۹۴۶ ل گوندی قارقاراها ل پاریزگه‌ها ده‌وکن ز دایکبوویه، خواندنا خوه یا دستینکن ل ده‌وکن خواندیه و پاشان ل سالا ۱۹۷۴ پشکا زمانی ئىنگلیزی ل كولیرا نادابى ز زانكويما موسول تمامکريه. ل سالا ۱۹۹۳ بوبويه رىچه به‌رئى گشتى يى روشه‌نبيري و هونه‌ری ل وەزارەتا روشه‌نبيري، سەرنقیسکارى كوقارا (دېچله) بوبو، هەتا نەا (۱۳) پرتووک ب زمانی کوردى و عەربى گەهاندىنه چاپى و بەلاڭرىنه و چەندىن پرتووک زى وەرگىتىرىنه. نەقە بۇ دەممەكى درىزە ز نەگەرەن نەخودشىھەكى ز ناقەندىلەن روشه‌نبيري و نەدبى دووركەتىيە، تەۋما مە قىيا نەقە دىدارى ل گەل بکەين و روشا وي بۇ خواندەقانان بىدنه خوياكرن.

دیدار و پدرهه تکرین: دریام مستهفا

- هه قلایینا ته و روشه نبیری د
چ ناست دایه پشتی نه خوشیا ته؟
پشتی نه ز نه خوش بورویم، براشین
من بیتن روشه نبیری کیمتر
لیهاتینه، تهد شهش - حفت سالن
من کار و براشین روشه نبیری ل
ناستن بدري نه خوشیا خوه نه نجام
نه داینه، پشکداریه کا بچووک بورویه
یان ری تشنی بهرهه قبوون بورویه د
چهند بزاف و فیسته چالان دا. د
بیاشن نشیسینی دا گله ک کیم
گوتاران دنییسم، ژ بهر گله گ
سدهمان، لئ د خواندا پهرتوک و
روزنامه و کوشاران دا هه ری
بهرد دو ام، د بیاشن بهرهه چاپکرنی
دا ری پشتی نه خوش بورویم، من دو
پهرتوک بیتن چاپکرین و هنده کیتین
دی ری د ریتا چاپن دانه، هنده گ ژ
وان من بهری نه خودشی یا خوه تیدا
کار کرسوو، هه روہ سال چان
دووماهیان من دهست ب نشیسینا
چهند کارین دی ری کریه.

چهندین په‌رتوکلین نه ب زمانی
عهده‌بی نه، نه گهر چنه؟
نه که تول وان په‌رتوکان بنېږي
یېن من ب زمانی عهده‌بی چاپکرین،
دئ بیښی نهون یېن کوب عهده‌بی پتر
گرنگیا خوه ههی، ڇېیر نه که کو
پړانیا خله لکن مه زمانی عهده‌بی
دزادن، ب ڦین چهندئ مه دو مردم
بجهه‌ئیان، یېک بوخوانده‌شانی
عهده‌ب کوناګه‌هداری دیرۆک و
رهوشَا کوردان بېت ب ریا
نشیسه‌ره کن کورد، یا کوردان
دنڅیسن، خوانده‌شانی کورد ڙی
دشیت ب زمانی عهده‌بی بخونیت
شانکو نه و ڙی ڙی بین بار نابن. هه که
مه ب زمانی کوردي چاپکریان دال
وی ددمی ب ټنی خوانده‌شانی
که دنکان ټهه شهه نه ته شهه نه کان

وەک کەسايەتىيەكى خودان بىريار د
وەزارەتا رەوشەنبىرى دا بۇ چەندىن
سالىن دۈزىر؟
تشتەكى گەلەك باشە ھندى
بىاش و دەرگەھ بىتنە ۋەكىن بۇ
خورتىكىن بىياقىن رەوشەنبىرىي،
مەلەتتىن رەوشەنبىر مەلەتتىن
پېشىكەفتى نە، و رەوشەنبىرى يَا
مەلەتان تىشانا پېشىكەفتىنى يە.
ۋەكىن سەنتەرىتىن رەوشەنبىرى وەك
ھزر و كار تشتەكى باشە، لىن بەرناامە
و مەرەمەتتىن ۋەكىن شان سەنتەران
پېتىقى ب پلانەكى باش و پاشەرۆزى
يە نەك تىنى زىتىدەكىن ھەزمارا
سەنتەران بىت يان چالاكيان بىت.
ب دىتنا من، پېتىقى بۇو ل ھەر
قەزايەكى سەنتەرەك يان دو ب تىنى
ھەزانە، ئەمە شەل دەمەش، ھەشمە،

كوردىزىان مەقايىزى بىيت، زىير نەدە
زىيى من چەند بەرھەم ۋ زمانى
ئىنگلىزى و سلافى ئى وەرگىتراينە
سىدر زمانى كوردى.

دىتنا تە بۇ رەوشەنبىرىي
ل دەقەرى؟

ب گشتى رەوشَا رەوشەنبىرىي يَا
لاوازىد و بەرب لاوازىيەكى خراپىتىر يَا
دەچىت، دەچىت ھىزىد ۋەن چەندى دا
بىتتەكىن، كا چاوا دى حەز و بزاڭا
رەوشەنبىرىي ب ھىز تىخىن و ئەۋە
چەندە نە ب ئەنجامداانا ھەزمارەكَا
بىزاف و كور و سەمناران دى چىتىتى
غۇونەكى بەرچاڭ و ئەم دوور ئى
ناچىن، ھەر كەس دىشىت ھەقبەرىي د
ناقىدرا بزاڭىن بەرى دەھ پازىدە سالان
و يىتىن نوکە دىئىنە ئەنجام دان دا
كەن، دىيىشىت، كاپىزى ئەو ناقە، و كا

www.europress.org ٢٧١٢ ٢٠١٣/١/٢٢ ١١٥٩

■ عه بدولکه ریم فندی بو ئە قەرۋا
 ۋە كىرنا گەلەك
 سەننە ران نىشانى لازما
 رەوشە ئېرىرىي يە
 ل دەقەرى